

U C H W A Ł A Nr XVII / 138 / 08

Rady Gminy Spytkowice z dnia 18 marca 2008 roku

w sprawie: **uchwalenia „Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest dla Gminy Spytkowice na lata 2008-2032”.**

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt.1, art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), **Rada Gminy Spytkowice**

u c h w a ł a, co następuje:

§ 1

Uchwala się „Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest dla Gminy Spytkowice na lata 2008 – 2032” w brzmieniu określonym w załączniku Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Spytkowice

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XVII/138 /08
Rady Gminy Spytkowice
z dnia 18 marca 2008 roku

**PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST
Z TERENU GMINY SPYTKOWICE
na lata 2008-2032**

Spis treści

1. Charakterystyka azbestu i wyrobów zawierających azbest
2. Ramy prawne
3. Skala problemu w gminie Spytkowice
4. Kierunki działań zmierzających do usunięcia wyrobów zawierających azbest
5. Zasady pomocy samorządu terytorialnego w usuwaniu wyrobów azbestowych
6. Środki niezbędne do realizacji Programu

1. Charakterystyka azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Azbest posiada unikalne właściwości chemiczne i fizyczne. Odporność azbestu na działania wysokich temperatur (temperatura rozkładu i topnienia ok 1500°C) jest jedną z zalet, dzięki którym znalazł szerokie zastosowanie jako surowiec niepalny w różnego rodzaju wyrobach. Właściwości termoizolacyjne i dźwiękochłonne, wytrzymałość na rozciąganie, elastyczność, a także odporność niektórych odmian azbestu na działanie kwasów, alkaliów i wody morskiej czynią zeń surowiec o szerokim zastosowaniu- stanowił surowiec w ponad 3000 opisanych technologiach. Na świecie znanych jest ponad 5 tys. Wyrobów, do produkcji których używano azbestu. Stosowany był m.in. do produkcji wyrobów azbestowo-cementowych, wyrobów włókienniczych, przędzy, sznurów, szczeliw, wyrobów ciernych, takich jak: klocki hamulcowe, tarcze sprzęgłowe; wyrobów hydroizolacyjnych: lepiki, papy dachowe, płytki podłogowe, do filtrów w przemyśle piwowarskim i farmaceutycznym oraz wojskowych masek p/gaz. W przeważającej części azbest używany był do produkcji wyrobów azbestowo-cementowych, głównie lekkiej, wytrzymałej, trwałej i niepalnej płyty azbestowo -cementowej- eternitu.

Wyroby azbestowe będące w dobrym stanie technicznym oraz odpowiednio zabezpieczone nie stanowią istotnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Zagrożenie jednak pojawia się wówczas, gdy zaistnieją warunki stwarzające możliwość uwalniania się włókien azbestowych do otoczenia. Do sytuacji takich dochodzi najczęściej w wyniku poddawania elementów azbestowych obróbce mechanicznej, jak również wskutek naruszania struktury wyrobów spowodowanej naturalnym starzeniem się materiału oraz pod wpływem działania czynników atmosferycznych.

Azbest jest zaliczany do dziesięciu najgroźniejszych substancji zanieczyszczających na ziemi. W związku z tym, azbest znajduje się w wykazie opracowanym przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, jako niebezpieczna substancja chemiczna o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla człowieka. Badania naukowe udowodniły, że azbest stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia w następstwie długotrwałego narażania dróg oddechowych na wdychanie jego włókien.

Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne, czyli takie, które mogą występować w postaci trwałego aerozolu w powietrzu i przedostawać się z wdychanym powietrzem do organizmu. Są one dłuższe od 5 mikrometrów, mają grubość nie większą niż 3 mikrometry i stosunek długości do średnicy mniejszy niż 3:1. Włókna te wdychane do pęcherzyków płucnych, nie mogą już być wydalone. Ich szkodliwe działanie może ujawnić się dopiero po wielu latach w postaci następujących schorzeń: pylica azbestowa (azbestoza), międzybłonniaki opłucnej i rak płuc. Im więcej jest włókien w powietrzu, którym oddychamy, tym większe jest ryzyko zachorowania na choroby wywołane azbestem.

W obec uznania szkodliwego wpływu włókien azbestu na człowieka w wielu krajach świata w latach 90-tych ubiegłego wieku wprowadzono całkowity zakaz jego stosowania.

2. Ramy prawne

Od 1997 r. na terenie Polski obowiązuje zakaz produkcji, handlu oraz stosowania wyrobów zawierających azbest. Zakaz taki wprowadzono ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20 z późn. zm.). W następnych latach wprowadzono szereg kolejnych aktów prawnych (ustaw i rozporządzeń) regulujących kwestie związane z postępowaniem i usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

Polskie prawodawstwo dopuszcza wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest w użytkowanych budynkach, instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2032 roku.

Rada Ministrów 14 maja 2002 r. przyjęła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Obejmuje on m.in. usuwanie azbestu, szczególnie z budynków, propozycje składowania odpadów zawierających azbest (składowiska), postulowane zasady wsparcia finansowego, wytyczne do opracowania wojewódzkich i powiatowych programów usuwania wyrobów azbestowych, założenia dotyczące organizacji, systemu kontroli i monitoringu programu.

Program ten ujmuje i podkreśla zasadę, że wyroby nieuszkodzone i w dobrym stanie technicznym, mogą być jeszcze wykorzystywane do roku 2032.

Program ten nakłada na gminy następujące zadania:

- uwzględnienie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami
- współpracę z lokalnymi mediami celem rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest oraz wyroby z azbestem,
- przygotowanie wykazów obiektów zawierających azbest oraz rejonów występującego narażenia na ekspozycję azbestu.

Ogromne ilości wyrobów zawierających azbest znajdują się na nieruchomościach będących własnością osób fizycznych. Osoby te zobowiązane są do przedkładania Wójtowi Gminy informacji o posiadanych wyrobach zawierających azbest, a Wójt okresowo przedkłada przedmiotowe informacje wojewodzie.

1. Obowiązujące przepisy prawa określają sposoby bezpiecznego użytkowania oraz warunki usuwania wyrobów zawierających azbest. Najważniejsze to:

- prace polegające na usuwaniu lub naprawie wyrobów zawierających azbest mogą być wykonywane wyłącznie przez wykonawców posiadających odpowiednie wyposażenie techniczne do ich prowadzenia,
- wykonawcy prac powinni posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają odpady niebezpieczne,
- prace te powinny być poprzedzone zgłoszeniem tego faktu powiatowemu organowi nadzoru budowlanego,
- wykonawca prac polegających na naprawie lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest zobowiązany jest do izolowania otoczenia obszaru prac przez stosowanie odpowiednich osłon, ogrodzenia terenu prac, umieszczenia tablic ostrzegawczych o treści „uwaga-zagrozenie azbestem”
- prace powyższe muszą być prowadzone w taki sposób, żeby wyeliminować uwalnianie azbestu.

Z usuwaniem wyrbów zawierających azbest nierozelwalnie związany jest proces powstawania odpadów. Jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na odpowiednich składowiskach odpadów niebezpiecznych.

3. Skala problemu w gminie Spytkowice

Wyroby zawierające azbest, znajdujące się na terenie gminy Spytkowice to przede wszystkim płyty ścienne i dachowe oraz rury wodociągowe. Azbest znajduje się również w płytkach podłogowych PCV, okładzinach hamulcowych, ubraniach ochronnych, kocach gaśniczych, płytach przy palnikach gazowych, uszczelkach i innych wyrobach- nie są to jednak znaczne ilości.

Podstawowym problemem do rozwiązania jest usunięcie pokryć ściennych i dachowych zawierających azbest oraz rur sieci wodociągowej. Pozostałe wyroby stanowią margines problemu i nie są w takim stopniu narażone na uszkodzenie powodujące pylenie włókien azbestu.

Z przeprowadzonej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest wynika że:

- na budynkach będących własnością osób fizycznych znajduje się **192.777,60 m²**.
- na budynkach komunalnych znajduje się **3.149,85 m²**.
- na budynkach użytkowanych przez podmioty gospodarcze znajduje się **3.651 m²**
- rury i złącza azbestowo - cementowe- **2,04 km**.

4. Kierunki działań zmierzających do usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Spytkowice.

Szkodliwe działanie uszkodzonych wyrobów zawierających azbest stanowi o potrzebie systematycznego usuwania tych wyrobów z terenu gminy.

Koszt usunięcia wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych i gospodarczych jest znaczny i stanowi

o tempie zmniejszania się ilości tych wyrobów w gminie. Przyspieszenie tego procesu wymaga pomocy właścicielom oraz zarządom budynków na których takie wyroby zostały zamontowane.

Wobec braku zewnętrznych źródeł finansowania usuwania wyrobów azbestowych, mieszkańcy mogą liczyć jedynie na wsparcie ze strony samorządu terytorialnego. W tej sytuacji jedyną formą wsparcia mieszkańców gminy w usuwaniu wyrobów azbestowych jest dofinansowanie usuwania wyrobów azbestowych przez właścicieli i zarządców zasobów mieszkaniowych i gospodarczych. Jednocześnie Gmina Spytkowice poczyni starania o pozyskanie środków finansowych zewnętrznych celem sukcesywnej wymiany 2,04 km sieci wodociągowej zbudowanej z rur i złączy azbestowych.

5. Zasady pomocy samorządu terytorialnego w usuwaniu wyrobów azbestowych

- 1) pomoc w usuwaniu wyrobów budowlanych zawierających azbest dotyczy właścicieli i zarządców zasobów mieszkaniowych i gospodarczych.
- 2) pomoc polegać będzie na odbiorze od właścicieli/zarządców budynków zdjętych, we własnym zakresie, wyrobów zawierających azbest (zgodnie z przepisami prace takie może wykonać jedynie podmiot posiadający stosowne pozwolenie), samorząd gminy pokryje więc koszty transportu odpadów na składowisko odpadów niebezpiecznych oraz ich utylizację,
- 3) w celu odbioru wyżej wspomnianych wyrobów Urząd Gminy w Spytkowicach wyłoni w drodze procedury wynikającej z Ustawy Prawo Zamówień Publicznych podmiot posiadający pozwolenie na prowadzenie tego rodzaju działalności,
- 4) rozliczenie kosztów z podmiotem wykonującym zlecenie odbywać się będzie w oparciu o fakturę bazującą na cenie jednostkowej ustalonej w postępowaniu określonym w punkcie 3 oraz ilości odpadów, wskazanej w karcie przekazania odpadów na składowisko.
- 5) źródłem finansowania pomocy będzie Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zarezerwowane środki w budżecie Gminy Spytkowice oraz w miarę możliwości

pozyskiwane środki zewnętrzne m.in. z Powiatowego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

6) Procedura postępowania:

- właściciel lub zarządca nieruchomości występuje z pisemnym wnioskiem do Wójta Gminy o odbiór z nieruchomości zdemontowanych z budynku wyrobów zawierających azbest (złożony wniosek zostanie zweryfikowany przez pracowników Urzędu Gminy- stwierdzenie ilości wyrobów do usunięcia)
- wzór wniosku stanowi załącznik Nr 1 do niniejszego programu
- do wniosku należy dołączyć kserokopię aktualnego dokumentu potwierdzającego tytuł prawny wnioskodawcy do budynku/działki w przypadku budynku/działki, do którego tytuł prawny posiada kilka osób należy dołączyć zgodę współwłaścicieli
- druki wniosków o przyznanie dofinansowania wydawane będą w Referacie Rolnictwa Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska /pokój Nr 15/, lub na Dzienniku Podawczym Urzędu Gminy Spytkowice /Parter/ oraz do pobrania ze strony internetowej Urzędu Gminy Spytkowice www.spytkowice.net.pl
- dokument składa się w jednym egzemplarzu, w przypadku kserokopii dokumentów wymagane jest przedłożenie do wglądu oryginału dokumentów, dla stwierdzenia zgodności kserokopii z oryginałem
- wnioski rozpatrywane będą w kolejności zgłoszeń
- wnioski niekompletne nie będą rozpatrywane
- po weryfikacji wniosków będą one w ramach środków przeznaczonych na program kierowane do wykonania (wnioskodawca otrzyma pismo informujące o akceptacji wniosku)
- wyroby zawierające azbest, zgodnie z procedurą postępowania z tego rodzaju wyrobami winny być zabezpieczone folią, złożone na nieruchomości wnioskodawcy, przygotowane do odbioru,
- po przekazaniu przez wnioskodawcę informacji o przygotowaniu odpadów do odbioru, wyłoniony podmiot odbierze je i dostarczy na składowisko odpadów niebezpiecznych
- w przypadku wpłynięcia większej liczby wniosków na kwotę przekraczająca wielkość środków w danym roku przewidzianych na dofinansowanie utylizacji odpadów zawierających azbest, wnioski o dofinansowanie będą realizowane w pierwszej kolejności w następnym roku kalendarzowym.

6. Środki niezbędne do realizacji Programu

W programie założono, że usuwanie wyrobów zawierających azbest będzie odbywać się ze wsparciem finansowym Gminy w latach 2008-2032. Wsparcie dotyczyć będzie pokrycia kosztów transportu i unieszkodliwiania wyrobów.

Dla oszacowania prawdopodobnych kosztów przedsięwzięcia, przyjęto następujące jednostkowe koszty wykonania w/w usług:

Średni koszt transportu i unieszkodliwiania jednego metra kwadratowego płyt azbestowych – 7,50 zł. (brutto).

Przy ustalaniu kosztów oparto się na informacjach pochodzących od firm świadczących usługi w zakresie transportu i utylizacji odpadów azbestowych działających na rynku województwa małopolskiego.

Na terenie gminy Spytkowice zinventaryzowano 199.578,45 m², płyt azbestowych w formie pokryć dachowych oraz elewacyjnych, oraz 2,04 km rur i złączy sieci wodociągowych.

Wg posiadanych zgłoszeń od mieszkańców, którzy zamierzają usuwać wyroby zawierające azbest, liczbę zgłoszeń można szacować na ok. 20 w ciągu roku - szacuje się, że wyroby budowlane zawierające azbest będą usuwane z terenu Gminy Spytkowice w tempie ok 5000 m² rocznie /20x250m²/.

Uwzględniając powyższe oraz możliwości finansowe Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wymaga to dodatkowo przeznaczenia na ten cel w corocznym budżecie Gminy Spytkowice środków na realizację niniejszego programu.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest będzie realizowany corocznie w miarę posiadanych środków w budżecie.

....., dnia
(*miejsowość*)

Wójt Gminy Spytkowice
ul. Zamkowa 12
34-116 Spytkowice

WNIOSEK
o odbiór z nieruchomości zdemontowanych z budynku wyrobów
zawierających azbest

Imię

Nazwisko

dokument stwierdzający tożsamość wnioskodawcy będącego osobą fizyczną,
rodzaj dokumentu, seria oraz numer:.....

adres zameldowania:

ulica nr domu nr mieszkania

miejsowość kod pocztowy

adres zamieszkania:

ulica nr domu nr mieszkania

miejsowość kod pocztowy

adres realizacji zadania:

ulica nr domu nr mieszkania

miejsowość kod pocztowy

numer ewid. działki

telefon kontaktowy

Ilość odpadów zawierających azbest (podana w m² lub w tonach)

Termin realizacji

1. Oświadczam, że jestem właścicielem w/w budynku mieszkalnego/ gospodarczego/ działki.
2. Oświadczam, że zapoznałem(am) się z „Programem usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Spytkowice na lata 2008-2032”
3. Oświadczam że obiekty i grunty, na których znajdują się materiały zawierające azbest nie są wykorzystywane na cele działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807 z późn. zm.).
4. Do wniosku dołączam wszystkie wymagane dokumenty określone w punkcie 5 podpunkcie 6 „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Spytkowice na lata 2008-2032”
5. Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb Urzędu Gminy w Spytkowicach.

Do wniosku dołączam:

1.
2.
3.

.....
(podpis wnioskodawcy)